

محیط زیست

فصل ۲

مقدمه

محیط زیست عبارت است از مجموعه‌ای از عوامل فیزیکی خارجی و موجودات زنده که با هم در کنش هستند و بر رشد و نمو و رفتار موجودات تأثیر می‌گذارند. بنابراین محیط زیست چیزی فراتر از مجموعه عوامل طبیعی، زیستی و غیرزیستی بوده و تعامل میان انسان و طبیعت را نیز شامل می‌شود. با توجه به اینکه حفاظت از محیط زیست در قرن بیست و یکم به عنوان یکی از هشت هدف توسعه هزاره و یکی از سه رکن توسعه پایدار (پایداری زیست محیطی، پایداری اقتصادی و پایداری اجتماعی) شناخته می‌شود و نیز اهمیت روز افزون این امر و تاثیراتی که بر سایر فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی دارد، از سال ۱۳۹۷ فصلی مستقل در سالنامه آماری استان تحت عنوان «محیط زیست» به این موضوع اختصاص داده شده است. محیط زیست طبیعی به صورت‌های مختلف تحت تأثیر فعالیت‌های انسان قرار گرفته است که این تأثیرات به تفکیک سه عامل تشکیل دهنده محیط زیست طبیعی به صورت زیر می‌باشد:

آب

مهم‌ترین تأثیرات فعالیت‌های انسان بر روی آب‌ها در سه مورد خلاصه می‌شود: مصرف بیش از حد آب، از بین رفتن منابع آب و آلودگی آب‌های سطحی و زیرزمینی. کیفیت آب‌ها نیز بحران دیگری است که برخی کشورها در پیش رو دارند. میزان آلودگی آب‌ها و روند افزایش آن در بسیاری نقاط کره زمین بسیار نگران‌کننده می‌باشد. سفره‌های آب‌های زیرزمینی و رودها و دریاچه‌ها منابع مهم تأمین آب شیرین هستند که به طور مستقیم در معرض آلودگی توسط فعالیت‌های انسان قرار دارند.

خاک

مهم‌ترین آثار فعالیت‌های انسان بر خاک عبارتند از مسمومیت و فرسایش که موجب تخریب و کاهش توان زمین‌های زراعی می‌شوند. به طور کلی فرسایش خاک پدیده‌ای طبیعی است که به وسیله عواملی چون باد، رواناب‌های سطحی و تغییرات دما انجام می‌گیرد. با این حال، فعالیت‌های انسان از جمله زراعت مفرط، آبیاری زمین‌های زراعی، محصولات تک‌کشتی، چرای بیش از حد دام‌ها در مراتع، جنگل‌زدایی و بیابان‌زایی باعث از بین رفتن تعادل موجود میان روند ایجاد و تخریب خاک، و در نهایت آلودگی آن می‌شوند.

هوا

آلودگی هوا عبارت است از ورود مستقیم یا غیرمستقیم هر عنصری توسط انسان که احتمال ایجاد اثرات نامطلوب بر سلامتی انسان و محیط زیست را داشته باشد. اطلاعات این فصل شامل آمارهای مربوط به انواع منابع طبیعی و آثار طبیعی، جنگل‌ها، مراتع و پدیده‌های بیابانی، میزان توزیع کود شیمیایی و فروش سموم و فعالیت‌های مرتبط با فاضلاب شهری می‌باشد.

در تهیه آمارهای این فصل همچنین از آمار ارائه شده توسط « شرکت مهندسی آب و فاضلاب استان»، « اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان» و « شرکت سهامی خدمات حمایتی کشاورزی استان» نیز استفاده شده است.

تعاریف و مفاهیم

جنگل: جنگل، زمینی است که به علت دارا بودن پوشش طبیعی یا دست کاشت از انواع درخت یا درختچه، مهمترین محصول اقتصادی آن چوب است. قلمستان به طور استثناء تحت این عنوان قرار نمی گیرد. خزانه و نهالستان ایجاد شده برای حفاظت یا توسعه جنگل ها نیز جزو جنگل منظور می شود.

مرتع: زمینی است اعم از کوه و دامنه یا زمین مسطح، که در فصل چرا، دارای پوششی از نباتات علوفه ای خودرو باشد و با توجه به سابقه چرا، عرفاً مرتع شناخته شود. اراضی آیش گرچه دارای پوشش علوفه ای خودرو می باشد، مشمول تعریف مرتع نمی شود.

گرده بینه: قسمتی از تنه درخت، که تقریباً استوانه ای شکل است و از آن انواع چوب یا روکش تهیه می شود. **چوب الواری:** به چوب آلاتی اطلاق می شود که دارای ابعاد مشخصی از نظر طول، عرض و ارتفاع باشد.

چوب تبری: چوب درختی است که قطر برابر سینه آن از ۸ سانتی متر کمتر نباشد و از ۳۰ سانتی متر تجاوز نکند.

چوب تونلی: شاخه های گردی به طول تقریباً ۲ متر که قطر میانه آن بین ۶ تا ۲۰ سانتی متر متغیر است و اغلب در معادن مصرف می شود.

کاتین: به چوب های گردی گفته می شود که قطر آن بین ۲۰ تا ۴۰ سانتی متر و طول آن حدود ۱/۵ تا ۲ متر است و قابلیت تبدیل به چوب آلات الواری را ندارد.

لارده: به ضایعات حاصل از چوب آلات مستحصه که به ابعاد و طول های مختلف است، اطلاق می شود.

مالج پاشی: مقصود، ایجاد پوشش هایی است که به منظور جلوگیری از حرکت خاک، حفظ درجه حرارت و رطوبت خاک به کار می رود.

بادشکن زنده: عبارت است از چند ردیف درخت، درختچه و بوته است که به طور عمود نسبت به جهت باد غالب قرار می گیرد؛ به طوری که باد به سرعت معین به بادشکن برخورد نموده، مقداری از سرعت و انرژی خود را از دست داده و موادی که به ترتیب ریزی و درشتی رسوب می نمایند.

بادشکن غیر زنده: عبارت است از چند ردیف موانع غیر زنده (مانند چپر، دیوار، سرشاخه و ...) است که به طور عمود نسبت به جهت باد غالب قرار می گیرد؛ به طوری که باد با سرعت معین به بادشکن برخورد نموده، مقداری از سرعت و انرژی خود را از دست داده و موادی که به ترتیب ریزی و درشتی رسوب می نمایند.

حفاظت و قرق: عبارت از انتخاب و اعلام مساحت مناطق و محدوده های دارای فرسایش زیاد و یا حساس به فرسایش است.

انشعاب فاضلاب: آن بخش از لوله فرعی فاضلاب که مقطع آن متناسب با سیفون یا ظرفیت قراردادی باشد

و فاضلاب مشترک را از محل سیفون (نقطه تحویل) به خط اختصاصی و یا شبکه عمومی جمع‌آوری فاضلاب منتقل کند.

مشترک آب و فاضلاب: مصرف‌کننده‌ای است که با یک عرضه‌کننده آب و فاضلاب برای یک دوران ثابت طبق مقررات کاربری دارای یک پیمان بوده و انشعاب یا انشعابات مورد تقاضایش برقرار شده است.

انشعاب آب و فاضلاب مصارف خانگی: انشعابی که صرفاً در حدود مصارف متعارف آب شرب و بهداشتی یا دفع فاضلاب خانگی در واحدهای مسکونی دایر می‌شود. (واحد مسکونی عبارت است از مکانی برای زندگی که به تشخیص شرکت، حداقل دارای یک اتاق، یک آشپزخانه و یک سرویس بوده و ورودی آن مستقل یا مرتبط با راهروی اشتراکی باشد).

خدمات فاضلاب: عبارت است از فراهم نمودن امکان تخلیه و دفع فاضلاب به شبکه جمع‌آوری عمومی فاضلاب به تناسب مصرف آب و ظرفیت مقرر و مشخصات توافق شده در قرارداد برقراری انشعاب فاضلاب اعم از این که مشترک از این ظرفیت استفاده نماید یا ننماید.

تصفیه و دفع فاضلاب: عبارت است از کلیه عملیات مربوط به بهره‌برداری از تاسیسات و تجهیزات مرتبط با تصفیه و دفع پساب از قبیل تصفیه‌خانه‌ها و تلمبه‌خانه‌ها و انواع تاسیسات کلرزنی، کانال‌ها و یا خطوط انتقال پساب.

شبکه عمومی جمع‌آوری و انتقال فاضلاب: تمامی تاسیسات و تجهیزات مربوط به جمع‌آوری و انتقال فاضلاب از قبیل جمع‌آوری‌کننده‌های اصلی تا محل تصفیه‌خانه و تلمبه‌خانه‌های فاضلاب شهری و شبکه‌های فرعی عمومی که تمامی آن متعلق به شرکت‌های آب و فاضلاب است و خطوط انتقال فاضلاب خطوطی هستند که به تصفیه‌خانه فاضلاب منتهی می‌شوند.

گزیده اطلاعات

در سال ۱۳۹۹، جمع کل عرصه‌های جنگلی ۴۳۴۵۵۱ هکتار می‌باشد. در همین سال ۱۱۴ مورد آتش‌سوزی در جنگل‌ها و مراتع داشتیم که بیش از ۳۰۰ هکتار از جنگل‌ها در این آتش‌سوزی‌ها خسارت واقع شد. در همین سال بیش از ۳۸ درصد جمعیت استان تحت پوشش خدمات جمع‌آوری و دفع بهداشتی فاضلاب شهری بوده است.

۱-۲- مساحت پارک‌های جنگلی طبیعی، فضا‌های سبز و ذخیره‌گاه‌های جنگلی در پایان سال ۱۳۹۹
(هکتار)

شهرستان	جمع کل عرصه‌های جنگلی	پارک‌های جنگلی طبیعی	فضاهای سبز	ذخیره‌گاه‌های جنگلی	سایر
کل استان.....	۴۳۴۵۵۱	۱۲۳,۳۵	۳۳۴۱	۶۵۰۲	۱۰۲۲۷۹۶
اسفراین.....	۳۶۸۸۸	۵۳,۳۵	۴۸۰	۰	۳۶۳۵۴,۶۵
بجنورد.....	۳۵۲۲۵	۰	۵۷۲	۱۷۰	۳۴۴۸۳
جاجرم.....	۳۶۲۲۶	۰	۲۰۰	۰	۳۶۰۲۶
راز و جرگلان.....	۶۶۹۵۴	۳۰	۴۵۰	۶	۶۶۴۶۸۶
شیروان.....	۳۳۷۱۳	۴۰	۵۳۲	۳۵۱۰	۲۹۶۳۱
فاروج.....	۹۶۷۵	۰	۲۰۰	۰	۹۴۷۵
گرمه.....	۲۳۴۵۱	۰	۲۰۰	۲۷۶۶	۲۰۴۸۵
مانه و سملقان.....	۱۹۲۴۱۹	۰	۷۱۴	۵۰	۱۹۱۶۵۵

توضیحات: اطلاعات مربوط به ستون سایر شامل سایر عرصه‌های جنگلی می‌باشد.

مأخذ- اداره‌ی کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان

۲-۲- پارامترهای فیزیکی و شیمیایی اندازه گیری شده در آب رودخانه‌های استان: ۱۳۹۹

رودخانه اترک						شهرستان
حداکثر	حداقل	دفعات خارج از حد مجاز	دفعات نمونه‌برداری شده	میزان مجاز برای ماهی‌ها	واحد	
۸	۶	-	-	-	-	اسیدیته PH.....
۳۲۱۰	۴۶۴	-	-	-	c/Ms	هدایت الکتریکی E.C.....
-	-	-	-	-	lit/Mg	مواد معلق در آب T.SS....
-	-	-	-	-	lit/Mg	اکسیژن محلول D.O.....
۹	۵	-	-	-	lit/Mg	اکسیژن مورد نیاز واکنش‌ها شیمیایی B.O.D ^۵
۳۰	۸	-	-	-	lit/Mg	اکسیژن مورد نیاز واکنش‌ها شیمیایی C.O.D.....

رودخانه روئین						شهرستان
حداکثر	حداقل	دفعات خارج از حد مجاز	دفعات نمونه‌برداری شده	میزان مجاز برای ماهی‌ها	واحد	
-	-	-	-	-	-	اسیدیته PH.....
-	-	-	-	-	c/Ms	هدایت الکتریکی E.C.....
-	-	-	-	-	lit/Mg	مواد معلق در آب T.SS....
-	-	-	-	-	lit/Mg	اکسیژن محلول D.O.....
-	-	-	-	-	lit/Mg	اکسیژن مورد نیاز واکنش‌ها شیمیایی B.O.D ^۵
-	-	-	-	-	lit/Mg	اکسیژن مورد نیاز واکنش‌ها شیمیایی C.O.D.....

۲-۲- پارامترهای فیزیکی و شیمیایی اندازه گیری شده در آب رودخانه های استان: ۱۳۹۹ (دنباله)

رودخانه بیدواز						شهرستان
حد اکثر	حداقل	دفعات خارج از حد مجاز	دفعات نمونه برداری شده	میزان مجاز برای ماهی ها	واحد	
۸	۶	-	-	-	-	اسیدیته PH.....
۱۰۵۰	۵۰۵	-	-	-	c/Ms	هدایت الکتریکی E.C.....
-	-	-	-	-	lit/Mg	مواد معلق در آب T.SS.....
-	-	-	-	-	lit/Mg	اکسیژن محلول D.O.....
۶	۴	-	-	-	lit/Mg	اکسیژن مورد نیاز واکنش های شیمیایی B.O.D ^۵
۱۸	۸	-	-	-	lit/Mg	اکسیژن مورد نیاز واکنش های شیمیایی C.O.D.....

مأخذ- اداره ی کل محیط زیست استان

۳-۲- مقدار انواع کود شیمیایی توزیع شده (تن)

سال و شهرستان	جمع	اوره	فسفات آمونیوم	نترات آمونیوم	سولفات آمونیوم
.....۱۳۹۰	۴۰۴۸۹۳۹۳	۲۹۸۷۵۱۷۰	۰	۰	۰
.....۱۳۹۵	۲۵۳۸۶۴۰۲	۱۷۴۱۲۶۰۰	۳۰۱۰۳۰	۰	۳۸۰۰۰۰
.....۱۳۹۶	۲۵۷۸۵،۱۷	۱۸۹۳۶،۰۵	۱۵۹،۲۶	۰	۵۰
.....۱۳۹۷	۲۹۶۱۰	۲۲۰۵۷	۹۲۰	۰	۰
.....۱۳۹۸	۳۴۷۰۹،۳۲	۲۴۸۳۴،۲۲	۵۲۹،۹۹۱	۰	۲۰
.....۱۳۹۹	۳۱۳۷۵،۵	۳۰۲۱۵	۱۷،۲	۳۱۲	۰
.....اسفراین	۳۹۸۵،۵	۳۸۲۰،۵	۰	۳۰	۰
.....بجنورد	۴۷۷۱،۶	۴۶۵۵،۴	۰	۳۷	۰
.....جاجرم	۱۵۱۷،۵	۱۴۹۰	۰	۰	۰
.....راز و جرجلان	۲۱۲۳	۲۱۱۳	۰	۰	۰
.....شیروان	۴۸۰۲،۷	۴۵۹۶،۳	۰	۱۱۵	۰
.....فاروج	۳۵۹۸	۳۴۷۳	۰	۵۰	۰
.....گرمه	۹۸۴،۵	۹۴۳،۵	۰	۲۵	۰
.....مانه و سملقان	۹۵۹۲،۷	۹۱۲۳،۳	۱۷،۲	۵۵	۰

سال و شهرستان	سوپر فسفات تریپل	سولفات پتاسیم	کلرور پتاسیم	میکرو المنت	سایر
.....۱۳۹۰	۶۶۹۴۴۰۵	۴۰۳۲۰۰	۰	۰	۰
.....۱۳۹۵	۵۹۱۲۸۳۲	۱۲۰۸۲۹۰	۶۷۳۵۰	۰	۱۰۴۳۰۰
.....۱۳۹۶	۵۲۷۱،۲۶۹	۱۰۹۱،۹۸۹	۱،۱	۰	۲۷۵،۵
.....۱۳۹۷	۵۰۹۶	۱۵۳۳	۰	۰	۴
.....۱۳۹۸	۵۶۱۷،۵۸۳	۳۱۴۶،۲۴۸	۰	۰	۵۶۱،۲۷۵
.....۱۳۹۹	۳۳۸،۵	۴۹۲،۹	۰	۰	۰
.....اسفراین	۴۶	۸۹	۰	۰	۰
.....بجنورد	۴۵،۴	۳۳،۸	۰	۰	۰
.....جاجرم	۴،۵	۲۳	۰	۰	۰
.....راز و جرجلان	۹	۱	۰	۰	۰
.....شیروان	۳۵،۱	۵۶،۳	۰	۰	۰
.....فاروج	۰	۷۵	۰	۰	۰
.....گرمه	۴	۱۲	۰	۰	۰
.....مانه و سملقان	۱۹۴،۵	۲۰۲،۸	۰	۰	۰

از سال ۱۳۹۷ واحد به تن تغییر کرده است.

مأخذ- شرکت سهامی خدمات حمایتی کشاورزی استان

(کیلوگرم)

۲-۴- مقدار انواع سموم فروخته شده

سال	جمع	حشره کش	علف کش	قارچ کش	کنه کش	موش کش	سایر
.....۱۳۸۵	۱۰۶۶۱۰/۹	۱۷۰۰	۴۵۳۵۶/۸	۵۹۵۵۴/۱	.	.	.
.....۱۳۹۰	۲۱۹۶۰/۵	۴۹۱۶/۵	۱۱۸۵۶	۵۱۸۸	.	.	.
.....۱۳۹۵	.	.	.	.	.	.	.
.....۱۳۹۶	.	.	.	.	.	.	.
.....۱۳۹۷	.	.	.	.	.	.	.
.....۱۳۹۸	۳۰۰	.	۳۰۰	.	.	.	.
.....۱۳۹۹	۱۵۰	.	۱۵۰	.	.	.	.

مأخذ- شرکت سهامی خدمات حمایتی کشاورزی استان

۵-۲- مساحت جنگل کاری بر حسب نوع مالکیت (هکتار)

شرح	جمع	دولتی	خصوصی
.....۱۳۸۵	۴۹۳	۳۱۰	۱۸۳
.....۱۳۹۰	۳۸۵	۱۸۱	۲۰۴
.....۱۳۹۵	۶۴۴	۲۶۹	۳۷۵
.....۱۳۹۶	۷۶۳,۵	۵۶۳,۵	۲۰۰
.....۱۳۹۷	۶۴۳	۳۱۸	۳۲۵
.....۱۳۹۸	۷۸۷	۵۷۲	۲۱۵
.....۱۳۹۹	۱۳۶۷	۸۸۲	۴۸۵

مأخذ- اداره کل منابع طبیعی استان

۲-۶- مساحت نهالستان و تولید آن (هکتار - هزار اصله)

سال	مساحت			تولید		
	جمع	دولتی	خصوصی	جمع	دولتی	خصوصی
.....۱۳۸۵	۳۹,۷	۳۹,۷	۰	۵۲۰۰۰	۵۲۰۰۰	۰
.....۱۳۹۰	۳۹,۷	۳۹,۷	۰	۱۷۰۰۰	۱۷۰۰۰	۰
.....۱۳۹۵	۳۹,۷	۳۹,۷	۰	۲۰۵۰۰	۲۰۵۰۰	۰
.....۱۳۹۶	۳۹,۷	۳۹,۷	۰	۲۰۵۰۰	۲۰۵۰۰	۰
.....۱۳۹۷	۲۵۰۰۰	۲۵۰۰۰	۰	۲۵۰۰۰	۲۵۰۰۰	۰
.....۱۳۹۸	۴۰	۴۰	۰	۲۴۰۰۰	۲۴۰۰۰	۰
.....۱۳۹۹	۴۰	۴۰	۰	۱۵۵۰۰۰	۱۵۵۰۰۰	۰
.....اسفراین	۰	۰	۰	۰	۰	۰
.....بجنورد	۴۰	۴۰	۰	۱۵۵۰۰۰	۱۵۵۰۰۰	۰
.....جاجرم	۰	۰	۰	۰	۰	۰
.....راز و جرگلان	۰	۰	۰	۰	۰	۰
.....شیروان	۰	۰	۰	۰	۰	۰
.....فاروج	۰	۰	۰	۰	۰	۰
.....گرمه	۰	۰	۰	۰	۰	۰
.....مانه و سملقان	۰	۰	۰	۰	۰	۰

مأخذ- اداره کل منابع طبیعی استان

۲-۷- مساحت جنگل‌ها، مراتع و پدیده‌های بیابانی: ۱۳۹۹ (هکتار)

شرح	مساحت
جنگل.....	۴۳۴۵۵۱
مرتفع.....	۱۴۱۴۸۵۰
خوب.....	۱۰۴۰۱۹
متوسط.....	۶۱۹۷۸۶
فقیر.....	۶۸۹۰۴۵
بیابان.....	۱۸۳۶۳۶

مأخذ- اداره کل منابع طبیعی استان

۲-۸- موارد و مساحت آتش سوزی در جنگل‌ها و مراتع (هکتار- فقره)

سال	موارد آتش سوزی			مساحت مورد حریق		
	جمع	جنگل‌ها	مراتع	جمع	جنگل‌ها	مراتع
.....۱۳۸۵	۵۶	۳	۵۳	۷۵۲.۵	۴۱۶	۳۳۶.۵
.....۱۳۹۰	۱۰	۱	۹	۱۳۴.۶	۹۳.۸	۴۰.۸
.....۱۳۹۵	۵۶	۳	۵۳	۴۵۱.۲۶	۱۴۰.۲	۴۳۷.۲۴
.....۱۳۹۶	۴۱	۲	۳۹	۲۸۹.۸۲	۹۵.۰۳	۱۹۴.۸
.....۱۳۹۷	۱۳	۱	۱۲	۷۴	۵۹	۱۵
.....۱۳۹۸	۳۸	۳	۳۵	۶.۵	۰/۸	۳۹
.....۱۳۹۹	۱۱۴	۹	۱۰۵	۳۲۶	۳۸.۳	۲۸۷.۷

مأخذ- اداره کل منابع طبیعی استان

۲-۹- فعالیت های انجام شده در زمینه حفاظت آبخیزها (هکتار)

مدیریت	بیولوژیک	بیومکانیکی	مکانیکی ^(۱)	سال
۱۹۸۵	۲۱۸۳	۷۷۹	۲۵۱۴۰۹	۱۳۸۵
۹۰۱۸	۲۸۰۵	۰	۵۳۴۳۵	۱۳۹۰
۲۱۵۰	۸۷۰	۰	۱۲۶۱۱	۱۳۹۵
۱۵۶۰	۱۱۸۴	۰	۳۷۴۰۰	۱۳۹۶
۶۶۹۲	۲۹۱۴	۰	۳۲۴۴۲۶,۳	۱۳۹۷
۰	۴۰۵	۰	۳۶۴۵۷۲	۱۳۹۸
۱۵۰۰	۶۰۹	۰	۲۳۶۵۷۷	۱۳۹۹

(۱) واحد عملیات مکانیکی تا سال ۱۳۹۶ متر مکعب و واحد مابقی عملیاتها هکتار میباشد.

مأخذ- اداره کل منابع طبیعی استان

۲-۱۰- اهم فعالیت های انجام شده در زمینه مرتعداری و اصلاح مراتع

سال	بوته کاری و تولید نهال (هکتار)	کپه کاری و کشت مستقیم (هکتار)	کودپاشی مراتع (هکتار)	ذخیره نزولات آسمانی (هکتار)	احداث آبشخور	حفر چاه مالداري	نصب تلمبه بادی	تبدیل دیمزارهای کم بازده به مراتع (هکتار)	ممیزی و تنسيق مرتع (هکتار)
.....۱۳۸۰	۰	۹۲۹	۰	۷۲۰	۷	۱۳۰	۲۱	۲۹۸	۷۱۴۲۷
.....۱۳۸۵	۰	۲۲۵۴	۴۵	۱۷۴۸	-	-	-	۶۶۵	۱۵۰۰۰
.....۱۳۹۰	۰	۱۹۶	۰	۶۲	۵	۰	۰	۲۵۰	۷۰۰۰۰
.....۱۳۹۵	۱۸	۱۲۵	۰	۲۵	۶	۰	۰	۱۸۵	۱۱۰۰۰
.....۱۳۹۶	۲۸,۵	۲۳۹	۰	۴۰	۸	۰	۰	۱۹۵	۱۴۰۰۰
.....۱۳۹۷	۵۰	۲۳۲۴	۰	۰	۳۵	۰	۰	۱۲۰۹	۳۰۰۰۰
.....۱۳۹۸	۱۶۲	۱۵۴۷	۰	۰	۲۱	۰	۰	۹۳۰	۴۶۵۰۰
.....۱۳۹۹	۰	۶۰۹	۰	۰	۱۰	۰	۰	۳۳۰	۱۵۶۷۶

مأخذ- اداره کل منابع طبیعی استان

۱۱-۲- فعالیت های انجام شده در زمینه تثبیت شن های روان و بیابان زدایی

سال	احداث خزان (هکتار)	تولید نهال گلخانه ای (اصله)	نهال کاری (هکتار)	بذرپاشی و بذرکاری (هکتار)	جمع آوری و تهیه بذر (کیلوگرم)	مالچپاشی (هکتار)	احداث بادشکن (کیلومتر)	حفاظت و فرق (هکتار)
۱۳۹۰.....	۰	۵۰۰۰۰	۱۱۵	۶۰	۰/۶۵	۰	۵	۱۵۰۰
۱۳۹۵.....	۰	۰	۱۵۰	۰	۰	۰	۰	۸۲۰۰۰
۱۳۹۶.....	۰	۰	۱۳۸۷	۵۰۹	۰	۰	۰	۶۰۰۰
۱۳۹۷.....	۰	۰	۵۹	۱۲۷	۰	۰	۰	۳۰۰
۱۳۹۸.....	۰	۶۰۰۰۰	۱۱۰۰	۱۰۲۵	۰	۰	۰	۳۱۰۰
۱۳۹۹.....	۰	۰	۲۶۵	۶۰۰	۰	۰	۰	۱۵۰۰

مأخذ- اداره کل منابع طبیعی استان

۱۲-۲- پوشش انشعاب فاضلاب شهری

شهرستان	۱۳۹۰		۱۳۹۵		۱۳۹۶	
	شهرهای تحت پوشش تأسیسات آب شرب	شهرهای دارای انشعاب فاضلاب	شهرهای تحت پوشش تأسیسات آب شرب	شهرهای دارای انشعاب فاضلاب	شهرهای تحت پوشش تأسیسات آب شرب	شهرهای دارای انشعاب فاضلاب
کل استان.....	۱۸	۲	۲۱	۲	۲۱	۳
اسفراین.....	۲	۱	۲	۱	۲	۱
بجنورد.....	۲	۱	۳	۱	۳	۱
جاجرم.....	۳	۰	۳	۰	۳	۰
راز و جرگلان.....	۱	۰	۱	۰	۱	۰
شیروان.....	۲	۰	۴	۰	۴	۰
فاروج.....	۲	۰	۲	۰	۲	۰
گرمه.....	۳	۰	۳	۰	۳	۰
مانه و سملقان....	۳	۰	۳	۰	۳	۱

۱۲-۲- پوشش انشعاب فاضلاب شهری (دنباله)

۱۳۹۹		۱۳۹۸		۱۳۹۷		شهرستان
شهرهای دارای انشعاب فاضلاب	شهرهای تحت پوشش تأسیسات آب شرب	شهرهای دارای انشعاب فاضلاب	شهرهای تحت پوشش تأسیسات آب شرب	شهرهای دارای انشعاب فاضلاب	شهرهای تحت پوشش تأسیسات آب شرب	
۴	۲۴	۴	۲۲	۳	۲۱	کل استان.....
۱	۲	۱	۲	۱	۲	اسفراین.....
۱	۳	۱	۳	۱	۳	بجنورد.....
۰	۳	۰	۳	۰	۳	جاجرم.....
۰	۳	۰	۱	۰	۱	راز و جرگلان.....
۱	۴	۱	۴	۰	۴	شیروان.....
۰	۲	۰	۲	۰	۲	فاروج.....
۰	۳	۰	۳	۰	۳	گرمه.....
۱	۴	۱	۴	۱	۳	مانه و سملقان....

مأخذ- شرکت آب و فاضلاب استان

۱۲-۲- تعداد تصفیه خانه‌های فاضلاب

شهرستان	۱۳۸۵	۱۳۹۰	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کل استان.....	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۳
اسفراین.....	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
بجنورد.....	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
جاجرم.....	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
راز و جرگلان.....	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
شیروان.....	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
فاروج.....	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
گرمه.....	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
مانه و سملقان....	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱

مأخذ- شرکت آب و فاضلاب استان

۱۴-۲- تعداد مشترکان فاضلاب شهری

شهرستان	۱۳۹۰		۱۳۹۵		۱۳۹۶	
	تعداد کل مشترکان	مشترکان خانگی	تعداد کل مشترکان	مشترکان خانگی	تعداد کل مشترکان	مشترکان خانگی
کل استان.....	۳۳۸۵۹	۳۰۲۲۷	۵۱۸۷۹	۴۵۶۱۷	۵۴۹۹۳	۴۸۳۹۱
اسفراین.....	۱۱۴۹۶	۱۰۶۳۵	۱۸۱۳۷	۱۶۴۸۱	۱۸۷۷۳	۱۶۹۷۲
بجنورد.....	۲۲۳۶۳	۱۹۵۹۲	۳۳۷۴۲	۲۹۱۳۶	۳۵۹۷۰	۳۱۱۶۹
جاجرم.....	.	.	.	.	.	.
راز و جرگلان.....	.	.	.	.	.	.
شیروان.....	.	.	.	.	.	.
فاروج.....	.	.	.	.	.	.
گرمه.....	.	.	.	.	.	.
مانه و سملقان....	.	.	.	.	۲۵۰	۲۵۰

شهرستان	۱۳۹۷		۱۳۹۸		۱۳۹۹	
	تعداد کل مشترکان	مشترکان خانگی	تعداد کل مشترکان	مشترکان خانگی	تعداد کل مشترکان	مشترکان خانگی
کل استان.....	۵۶۷۶۵	۴۹۹۹۵	۶۷۶۰۸	۶۰۰۰۸	۷۲۵۹۶	۶۴۷۳۷
اسفراین.....	۱۸۹۵۹	۱۷۲۵۹	۱۹۸۱۸	۱۷۹۹۵	۲۰۱۲۱	۱۸۲۶۷
بجنورد.....	۳۷۳۶۶	۳۲۳۵۰	۴۶۸۰۶	۴۱۰۳۰	۵۰۱۲۰	۴۴۱۴۰
جاجرم.....	.	.	.	.	.	.
راز و جرگلان.....	.	.	.	.	.	.
شیروان.....	.	.	۲۰۶	۲۰۶	۱۱۴۷	۱۱۴۴
فاروج.....	.	.	.	.	.	.
گرمه.....	.	.	.	.	.	.
مانه و سملقان....	۴۴۰	۳۸۶	۷۷۸	۷۷۷	۱۲۰۸	۱۱۸۶

مأخذ- شرکت آب و فاضلاب استان

۱۵-۲- جمعیت تحت پوشش خدمات جمع‌آوری و دفع بهداشتی فاضلاب شهری (درصد)

شهرستان	۱۳۸۵	۱۳۹۰	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کل استان.....	...	...	۳۰,۰۳	۳۰,۷۵	۳۱,۸۸	۳۷,۸۱۸	۳۸,۸۴
اسفراین.....	...	...	۸۴,۷	۸۰,۳۵	۸۵,۵۶	۸۹,۱۶	۸۸,۶۶
بجنورد.....	...	...	۴۰,۹۹	۴۰,۹۳	۴۴	۵۳,۹۹	۵۶
جاجرم.....	...	...	.	.	.	.	.
راز و جرگلان.....	...	...	.	.	.	.	.
شیروان.....	...	...	.	.	.	۰,۹۲	۳,۴۸
فاروج.....	...	...	.	.	.	.	.
گرمه.....	...	...	.	.	.	.	.
مانه و سملقان....	...	...	.	۲,۵۸	۴,۲۴	۹,۰۲	۱۵,۶۸

مأخذ- شرکت آب و فاضلاب استان

۱۶-۲- متوسط حجم فاضلاب جمع‌آوری شده در نقاط شهری (مترمکعب در روز)

شهرستان	۱۳۸۵	۱۳۹۰	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کل استان.....	...	...	۶۸۷۱	۶۹۹۴	۷۱۲۲	۷۳۶۶	۱۱۳۲۸
اسفراین.....	...	...	۲۵۴۱	۲۵۸۱	۲۶۲۰	۲۷۴۴	۳۴۲۰
بجنورد.....	...	...	۴۳۳۰	۴۴۱۳	۴۵۰۲	۴۶۲۲	۶۷۶۳
جاجرم.....	...	...	.	.	.	.	.
راز و جرگلان.....	...	...	.	.	.	.	.
شیروان.....	...	...	.	.	.	.	.
فاروج.....	...	...	.	.	.	.	.
گرمه.....	...	...	.	.	.	.	.
مانه و سملقان....	...	...	.	.	.	.	۱۱۴۵

مأخذ- شرکت آب و فاضلاب استان

۱۷-۲- طول شبکه جمع آوری و تعداد انشعاب فاضلاب در نقاط شهری تحت پوشش شرکت آب و فاضلاب شهری
(کیلومتر - فقره)

تعداد انشعاب	طول شبکه جمع آوری با قطر ۲۰۰ میلیمتر و بیشتر	سال و شهر
...	...	۱۳۸۰
۱۹۹۰۸	۱۸۱,۱	۱۳۸۵
۳۳۸۵۹	۲۷۴,۱	۱۳۹۰
۴۵۶۵۹	۳۶۲,۴	۱۳۹۵
۴۸۰۰۰	۳۸۱,۶۶	۱۳۹۶
۵۱۷۹۳	۳۹۹,۸۶	۱۳۹۷
۵۴۱۷۶	۴۲۳,۸۶	۱۳۹۸
۷۸۹۳۷	۵۷۲,۰۳۷۴	۱۳۹۹
۲۱۳۵۲	۲۰۳,۲۵۵	اسفراین
۵۵۰۰۷	۲۷۷,۳۳۲۴	بجنورد
.	.	جاجرم
.	.	رازو جرگلان
۱۲۱۲	۴۶,۱۲۲	شیروان
.	.	فاروج
.	.	گرمه
۱۳۶۶	۴۵,۳۲۸	مانه و سملقان

مأخذ- شرکت آب و فاضلاب استان